

К 373.5/Д 96

120000545614

ИНВЕНТАРНИ ОПИСИ

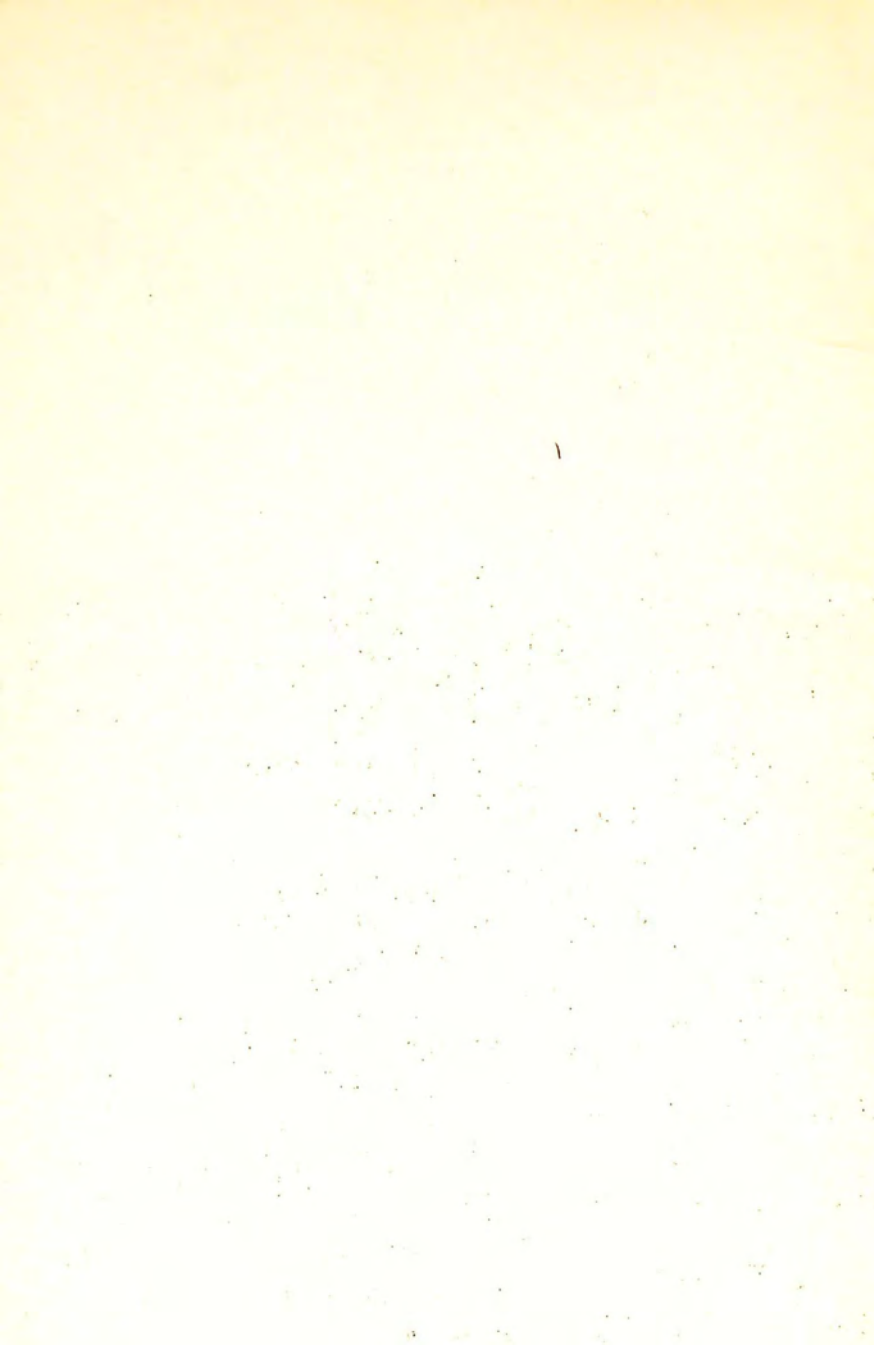
ДЪРЖАВНА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ

• КНЯЗ БОРИС •

1888-1944

ДЪРЖАВЕН АРХИВ - РУСЕ

РУСЕ, 1989

РАЙОНЕН ДЪРЖАВЕН АРХИВ
РУСЕ

ДЪРЖАВНА МЪЖКА
ГИМНАЗИЯ "КНЯЗ БОРИС"
РУСЕ

1888 - 1944

ИНВЕНТАРНИ ОПИСИ

ФОНД 75 К

РУСЕ, 1989

165150

373.55-210c (083.8)

K $\frac{373}{296}$

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000545614

ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА

Просветното дело в Русе има богати традиции. Началото на светското образование отнасяме към 30-те години на XIX в., когато родолюбивите русенци основават Славянобългарското училище. Първи учители в града са Христаки Драганович и Парашкева Дамянова. Училището е трикласно и задоволява нуждите на българите от нова просвета, свързана с нарасналите им стопански интереси. В началото на 60-те години на XIX в. се открива по-горен - четвърти клас, а от 1867 г. училището вече е с пет класа. Като учители тук работят Драган Цанков, Иван Чорапчиев, Димитър Енчев, Георги Живков, Христо Богоров и др.

Традициите от периода на Възраждането намират продължение и след възстановяването на българската държава: Класното училище отваря врати за ученолюбивите българчета през 1878/1879 г. Тогава са открити три класа, а през следващите години - по един горен. От началото на учебната 1883/1884 г. училището в Русе е седмокласно. През тази учебна година завършилите курса на обучение за пръв път полагат зрелостен изпит. От началото на учебната 1889/1890 г. училището получава наименованието Държавна реална гимназия в гр. Русе", а от 1891/1892 г. горният ѝ курс се разделя на два отдела - реален и класически. В тази форма те съществуват до Балканските войни. Съгласно протоколно решение на градския съвет от 26.IV.1895 г. гимназията е наречена "Държавна народна мъжка гимназия "Княз Борис" в гр. Русе", а по-късно става "Държавна народна мъжка гимназия "Княз Борис". До учебната 1908/1909 г. към училището има прогимназия. От тази година тя се отделя и гимназиалният курс остава самостоятелно. От 1934 до 1937 г. съществуващите в града Девическа и Мъжка гимназии се сливат,

а след тази година отново продължават самостоятелната си дейност.

Старото "Варушко" училище, построено с доброволен труд на русенските граждани, задоволява нуждите на града и района до 1898 г. Тогава е завършена и предадена за ползуване новата сграда. Издръжката на гимназията се извършва от доброволни вноски, дарения и помощи на населението. Със Закона за народното просвещение през 1924 г. учебните такси се оставят за фондове по издръжката ѝ, което дава възможност за снабдяване с учебни пособия, помагала и покъщнина.

В своето съществуване гимназията винаги е играла ролята на духовен център за дунавския град. Сред учителите ѝ ще срещнем имената на заслужили български учени, публицисти, общественици - Димитър Маринов, Никола Бобчев, Стоян Михайловски, Димитър Баларев, Димитър Гериловски и др.

Революционните идеи, проникнали у нас, намират добра почва за развитие сред учениците от Русенската мъжка гимназия. Значителен е броят на гимназистите, получили наказания за комунистическа дейност. Своя протест срещу съществуващия обществен строй в страната, несъгласието си с установените гимназиални порядки учениците изразяват с обявяване на общи стачки, създаване на комунистически ядки, разпространяване на позиви, на вестници с ляво съдържание, изписване на комунистически лозунги върху стените на училищната сграда.

Архивните материали - 100 бр. а.е. - са приети в Държавен архив - Русе на два пъти - през 1956 и 1958 г. Те са в сравнително добро състояние. По-голямата част от тях са микрофилмирани. Документите отразяват организационната, учебно-възпитателната, методическата и стопанската дейност на най-старото учебно заведение в Русе. Част от документалния материал на гимназията е унищожен по време на Първата световна война, когато училищната сграда е ползувана за военна болница, при пренасянето ѝ в сградата на Първо средно смесено училище в Русе и при други обстоятелства.

Фондът съдържа документални материали за периода 1878 - 1944 г., описани в два описи. Пред заглавието е написан поредният номер и номерът на а.е. Отбелязани са и съдържащите се документи на чужд език. В разделите на класификационната схема архивните единици са подредени в хронологическа последователност.

В инвентарните описи документалните материали са организирани по следната схема:

1. Протоколни книги.
2. Окръжни разпореждания.
3. Плановете, доклади, сведения, отчети.
4. Ревизионни книги.
5. Материали по простъпките на ученици и учители.
6. Личен състав.
7. Материали от зрелостни изпити.
8. Снимки.
9. Родителски комитет.
10. Ученически гужества.
11. Инвентарни и актове книги.

Документалните материали от инвентарен опис 2 са приети по-късно. Те са класифицирани по същата схема. Но някои от разделите в нея липсват, защото към тях няма документи - например раздели № 7, 8 и 9.

ИНВЕНТАРЕН ОПИС №1

- 1.а.е. 1 Протоколна книга от заседания на учителския съвет при Русенската мъжка гимназия за учебно-възпитателната работа през учебната 1888/1889 г. 31 авг. 1888 г. - 30 юни 1889 г. Оригинал. Ръкопис. 46 л. Има сведения за:
- отпуснати помощи за бедни ученици. 10 окт. 1888 г. Оригинал. Ръкопис. л. 6-7
 - създаване на дружество за подпомагане на бедни ученици. 18 окт. 1888 г. Оригинал. Ръкопис. л. 13
 - учредяване на фонд "Вацеслав Колар" с основен капитал 1000 лв. 27 март 1889 г. Оригинал. Ръкопис. л. 34
 - отбелязване Деня на славянската писменост. 2 май 1889 г. Оригинал. Ръкопис. л. 37
- 2.а.е. 2 Протоколна книга от заседания на учителския съвет при Русенската държавна мъжка гимназия за учебно-възпитателната ѝ работа. 25 авг. 1905 г. - 19 май 1921 г. 99 л. Има сведения за:
- разпространяване на социалистически идеи от ученика Васил Харлаков. 3-7 март 1906 г. Оригинал. Ръкопис. л. 19-20
 - обявена ученическа стачка. 5-13 ноем. 1919 г. Оригинал. Ръкопис. л. 37-39
 - направени дарения от русенски граждани в полза на гимназията. 18 ян. 1921 г. Оригинал. Ръкопис. л. 21-22, 63, 89
 - решение за организиране ден на дарителите. 12 май 1920 г. Оригинал. Ръкопис. л. 50-51
 - съществуващите при гимназията фондове за подпомагане на бедни ученици. 1 юли 1920 г. Оригинал. Ръкопис. л. 52

- 3.а.е. 3 Протоколна книга на учителския съвет за учебно-възпитателната работа в гимназията. 6 февр. 1930 г. - 10 юли 1934 г. Оригинал. Ръкопис. 219 л. Има сведения за:
- създадените ученически дружества при гимназията. 1930-1934 г. Оригинал. Ръкопис. л. 19, 62, 162-163.
 - организиран археологически музей при гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 23, 65.
 - подготовка за отбелязване 50-годишния юбилей на гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 128
 - доклади на комисиите по разследване поведението на учениците с данни за разпространение на комунистически идеи в гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 50; 97; 141
 - доклад на комисията по разследване поведението на учениците за:
 - разпространение на комунистически идеи от Петър Славчев Петров сред съучениците му 19 юни 1931 г. Оригинал. Ръкопис. л. 50
 - участие на ученици в нелегална комунистическа организация. 2 юли 1931 г. Оригинал. Ръкопис. л. 96
 - организиране на стачки в гимназията. 16 февр. 1933 г. Оригинал. Ръкопис. л. 141
 - организирана комунистическа дейност в гимназията. 15 февр. 1934 г. Оригинал. Ръкопис. л. 184
 - наказания на ученици, уличени от полицията за комунистическа дейност. 23 март 1934 г. Оригинал. Ръкопис. л. 191
 - участие на ученици в комунистическо събрание. 18 апр. 1934 г. Оригинал. Ръкопис. л. 192-193
- 4.а.е. 4 Протоколна книга от заседанията на учителския съвет с данни за цялостната учебно-въз-

- питателна работа в гимназията. 9 юни 1934 г.
- 25 май 1939 г. Оригинал. Ръкопис. 99 л.
- сведения за комунистическа дейност на ученика Димитър Тодоров Драгнев. Оригинал. Ръкопис. л. 58

5.а.е. 5 Протоколна книга от заседанията на учителския съвет при гимназията по цялостната учебно-възпитателна дейност на учителите. 10 юни 1935 г. - 8 юли 1936 г. Оригинал. Ръкопис. 148 л. Има сведения за:

- предаване гимназиалната археологическа сбирка на археологическото дружество "Геза Фехер" в града. Оригинал. Ръкопис. л. 4
- музикалната гарба на Тодор Илиев Хлеббаров. Оригинал. Ръкопис. л. 37
- закупуване на места за летни ученически колонии край Варна. Оригинал. Ръкопис. л. 37, 41
- гоставка на технически средства, необходими за учебно-възпитателния процес. Оригинал. Ръкопис. л. 85-86
- направено гарение в полза на гимназията от Янко Танков. Оригинал. Ръкопис. л. 90

6.а.е. 6 Протоколна книга от заседания на учителския съвет за учебно-възпитателната работа на учителите. 4 септ. 1936 г. - 9 юли 1937 г. Оригинал. Ръкопис. 89 л. Има сведения за:

- постъпили гарения от русенски граждани в полза на гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 3, 24, 37, 88
- съществуване на духов оркестър при гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 7
- направен абонамент на списания за учителската и ученическата библиотека. Оригинал. Ръкопис. л. 19
- създадените ученически фондове при гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 47

- 7.а.е. 7 Протоколна книга от заседания на учителския съвет за учебно-възпитателния процес в гимназията. 6 септ. 1937 г. - 6 юли 1939 г. 136 л. Има сведения за:
- направени дарения от русенски граждани в полза на гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 1, 37, 38, 79, 105
 - проблеми при построяването на ученическото летовище край Варна. Оригинал. Ръкопис. л. 2, 5-6, 31, 37
 - откриване и дейността на трапезарията при гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 7, 19, 21, 34-35, 77, 79
 - дейността на ученическите гружества при гимназията. Оригинал. Ръкопис. л. 24
 - оказана материална помощ на бедни ученици. Оригинал. Ръкопис. л. 32
 - определен абонамент на списания за учителската и ученическата библиотека. Оригинал. Ръкопис. л. 81
- 8.а.е. 8 Протоколна книга от заседания на учителския съвет при Мъжката гимназия за учебно-възпитателната работа през учебната 1939-1940 г. 5 септ. 1939 г. - 9 юли 1940 г. Оригинал. Ръкопис. 62 л. Има сведения за:
- оказана материална помощ за бедни ученици, л. 9, л. 33-35
 - довършителни работи при изграждане на ученическото летовище край Варна., л. 28
 - създадени и действащи ученически гружества при гимназията, л. 31, 45, 55-56
 - постъпили дарения, л. 49, 54
- 9.а.е.11 Протоколна книга от заседания на учителския съвет за учебната 1939/1940 г. 28 дек. 1939 г. - 1 юли 1940 г. Оригинал. Ръкопис. 50 л.
- 10.а.е.12 Протоколна книга от заседания на класните

учителски съвети върху успеха и поведението на учениците през учебната 1940/1941 г., 1 юли 1940 - 1 юли 1941 г., 90 л.

- 11.а.е. 9 Протоколна книга от заседания на учителския съвет за цялостния учебно-възпитателен процес през учебните 1940/1941 и 1941/1942 г. 5 септ. 1940 г. - 18 март 1942 г., 100 л. Има сведения за:

- поддържане на контакти на ученика Никола Йорданов Пиргозчиев с ръководители на РМС в града. 26 дек. 1940 г., Оригинал. Ръкопис. л. 29

- разпространение на комунистически идеи сред учениците от гимназията. 20 март 1941 г., Оригинал. Ръкопис. л. 36-37

- отпечатване на позиви с противодържавно съдържание. 8 окт. 1941 г. Оригинал. Ръкопис. л. 63-64

- притежавани от гимназията музикални инструменти 5 септ. 1940 г. Оригинал. Ръкопис. л. 2

- радиофициране на гимназията. 14 окт. 1940 г. - 16 дек. 1941 г. Оригинал. Ръкопис. л. 10, 24, 44, 88

- постъпили дарения в полза на гимназията. 30 май 1941 г. Оригинал. Ръкопис. л. 46

- дейността на ученическата трапезария. 10 юли 1941 г. Оригинал. Ръкопис. л. 54

- 12.а.е.13 Протоколна книга от заседания на класните учителски съвети за учебно-възпитателния процес в гимназиалните паралелки през учебната 1941/1942 г. 26 дек. 1941 г. - 1 юли 1942 г. Оригинал. Ръкопис. 99 л.

- 13.а.е.10 Протоколна книга от заседанията на учителския съвет по учебно-възпитателния процес в гимназията. 23 апр. 1942 г. - 9 юли 1943 г., 98 л. Съдържа сведения за:

- подготовка на ученическа демонстрация против установения гимназиален ред. 30 май 1942 г. Оригинал. Ръкопис. л. 1-12

- разпространяване на левичарски идеи. 22 февр. 1943 г. Оригинал. Ръкопис. л. 71-73

- постъпили дарения към гимназиалните фондове. 23 апр. 1942 г. - 19 апр. 1943 г., Оригинал. Ръкопис. л. 5, 56, 81

- решение за дарение на книги за гимназията в гр. Кавала /Гърция/, 22 февр. 1943 г. Оригинал. Ръкопис. л. 71

- изградени към гимназията ученически гружества. 2 юли 1942 г. - 29 дек. 1942 г. Оригинал. Ръкопис. л. 19-20; 63-64

- проведено съвещание на училищни директори във Варна за борба с разпространението на комунизма сред учащите се., 18 март 1943 г. Оригинал. Ръкопис. л. 75

- 14.а.е.14 Протоколна книга от заседание на класните учителски съвети за успеха и поведението на учениците през учебната 1942/1943 г. 26 дек. 1942 г. - 22 юли 1943 г. Оригинал. Ръкопис. 98 л.

II. ОКРЪЖНИ РАЗПОРЕЖДЕНИЯ

- 15.а.е.15 Окръжни, писма и гр. от Министерството на народното просвещение до директорите и главните учители на училищата в страната по организацията на учебния процес; уреждане на служебни въпроси и гр. 6 юни 1930 г. - 20 апр. 1939 г. Оригинали, преписи, копия. Машинопис, печатни екземпляри. 87 л.

- списък на редовните гимназиални учители при Русенските слети гимназии за учебната 1935/1936 г. б. г. Оригинал. Машинопис. л. 14

- 16.а.е.16 Окръжни, писма и гр. на Министерството на народното просвещение до директорите на гимназии в страната за гражданската мобилизация на учители; писма, сведения и гр. на директора на Русенската народна мъжка гимназия до МНП за разрешаване на стопански, организационни и гр. въпроси. 20 март 1939 г. - 19 май 1944 г. Оригинали, чернови. Ръкопис, машинопис. 286 л.
- списъци на учители при Русенската народна мъжка гимназия за учебните 1938/1939 г. и 1940/1941 г. б. г. Оригинали. Ръкопис. л. 3-4

III. ПЛАНОВЕ, ДОКЛАДИ, СВЕДЕНИЯ, ОТЧЕТИ

- 17.а.е.17 Доклади, преписки, молби и гр. с Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа, за разрешаване на служебни и кадрови въпроси, за изключени ученици и гр. 27 март 1915 г. - 6 септ. 1926 г. Оригинали, преписи, чернови. Ръкопис, машинопис. 303 л.
- Доклад на командира на 5-ти Пехотен Дунавски полк до директора на гимназията за революционно движение срещу учениците и разпространяване от тях на забранена литература. 13 окт. 1919 г. Препис. Машинопис. л.57,58
- Доклад от директора на гимназията до Министерството на народното просвещение за развитието на ученическата стачка. 21 ноем. 1919 г. Оригинал. Машинопис. 59-61
- 18.а.е.18 Доклади, сведения и гр. от директора на Русенската народна мъжка гимназия "Княз Борис" до Министерството на народното прос-

Вещенце за резултатите от учебно-възпитателната работа на учителите за периода 1914 - 1935 г. 3 юли 1915 г. - 10 ян. 1935 г. Оригинали, чернови. Ръкопис. Машинопис. 393 л.
Сведения за преподавателската дейност на известния български химик проф. Димитър Баларев. Оригинал. Ръкопис. л. 6, 25-26, 32, 40 - 41

- 19.а.е.30 Извлечения от годишни доклади на директори на учебни заведения в страната до Министерството на народното просвещение за учебно-възпитателната и педагогическата дейност на учители; окръжни, доклади, протоколи и др. на МНП и директора на РНМГ "Княз Борис" за набелязване мерки по подобряване извънучилищната дейност на учителите. 9 дек. 1932 г. - 10 авг. 1944 г. Оригинали, преписи. Ръкопис, машинопис. 230 л.
- 20.а.е.19 Годишен доклад от директора на Русенската народна мъжка гимназия "Княз Борис" - Русе до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа през 1933/1934 учебна година. 21 юни 1934 г. Оригинал. Машинопис. 55 л.
- 21.а.е.20 Писма, сведения и др. на директора на Русенската народна мъжка гимназия от директори на учебни заведения в страната относно педагогическата практика и опит на новоназначавани учители. 6 дек. 1934 г. - 10 апр. 1935 г. Оригинали. Ръкопис, машинопис. 590 л.
- 22.а.е.23 Годишен доклад на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната и педагогическата практика на учителите за учебната 1936/1937 г.; досиета на учители апр. 1935 г. -

- 16 юли 1937 г. Оригинали. Машинопис. 50 л.
- 23.а.е.21 Годишен доклад на директора на Русенската мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа в гимназията и педагогическия опит на учителите. юни - 16 юли 1935 г. Оригинал. Машинопис. 72 л.
- 24.а.е.22 Годишен доклад на директора на гимназията до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа през 1935/1936 г. и педагогическия опит на учителите, показан през годината; писма от директора на гимназията до МНПросвещение за промяна на местоработата на учители. 4 юни 1936 г. - 4 септ. 1936 г. Оригинали. Машинопис. 61 л.
- 25.а.е.24 Годишен доклад на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа през учебната 1937-1938 г. и педагогическия опит на учителите. 17 юни 1938 г. Оригинал. Машинопис. 45 л.
- 26.а.е.25 Годишен доклад на директора на Русенската народна мъжка гимназия за резултатите от учебно-възпитателната работа през учебната 1938/1939 г. и показания педагогически опит от учителите. 10 юни 1939 г. Оригинал. Машинопис. 43 л.
- 27.а.е.26 Годишен доклад на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за цялостната учебно-възпитателна дейност на учителите през учебната 1939/1940 г. 20 юни 1940 г. - 25 юни 1940 г. Оригинал. Машинопис. 42 л.
- 28.а.е.27 Годишен доклад на директора на Русенската

народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа през учебната 1940/1941 г. 28 юни - 30 юни 1941 г. Оригинал. Машинопис. 79 л.

29.а.е.28 Годишен доклад на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа през учебната 1941/1942 г. 30 юни - 8 юли 1942 г. Оригинал. Машинопис. 80 л.

30.а.е.29 Годишен доклад на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за резултатите от учебно-възпитателната работа през учебната 1942/1943 г. 28 юни - 1 юли 1943 г. Оригинал. Машинопис. 80 л.

IV. РЕВИЗИОННИ КНИГИ

31.а.е.31 Ревизионни книги от периодични проверки на директора на Русенската народна мъжка гимназия за преподавателската и педагогическата дейност на учителите. 28 ян. 1915 г. - 23 апр. 1919 г. Оригинал. Ръкопис. 94 л.

- Сведения за преподавателската и педагогическата дейност на проф. Димитър Балареф. 9 апр. 1915 г. - 9 май 1917 г. Оригинал. Ръкопис. л. 16-17; 52-54; 66-67

32.а.е.32 Ревизионна книга от периодични проверки на директора на Русенската народна мъжка гимназия за преподавателската и педагогическата дейност на учителите. 26 февр. 1924 г. - 18 юни 1932 г. Оригинал. Ръкопис. 94 л.

33.а.е.33 Ревизионна книга от периодични проверки на

директора на Русенската народна мъжка гимназия върху преподавателската и педагогическата дейност на учителите. 14 дек. 1934 г. - 29 май 1946 г. Оригинал. Ръкопис. 63 л.

34.а.е.34 Ревизионна книга от периодични проверки на директора на Русенската народна мъжка гимназия върху преподавателската и педагогическата дейност на учителите. 12 ноем. 1936 г. - 14 юни 1938 г. Оригинал. Ръкопис. 95 л.

35.а.е.35 Ревизионна книга от периодични проверки на директора на Русенската народна мъжка гимназия върху преподавателската и педагогическата дейност на учителите. 20 окт. 1938 г. - 12 юни 1940 г. Оригинал. Ръкопис. 96 л.

36.а.е.36 Ревизионна книга от периодични проверки на директора на Русенската народна мъжка гимназия върху преподавателската и педагогическата дейност на учителите. 10 февр. 1941 г. - 1942 г. Оригинал. Ръкопис. 83 л.

V. МАТЕРИАЛИ ПО ПРОСТЪПКИТЕ НА УЧЕНИЦИ И УЧИТЕЛИ.

37.а.е.41 Книга за записване на изключени ученици от училищата в България. 31 ян. 1887 г. - 19 юни 1943 г. Оригинал. Ръкопис. 59 л.

38.а.е.37 Доклади, протоколи, писма, телеграми и др. на Министерството на народното просвещение и директора на Русенската народна мъжка гимназия по уреждане на спорни отношения между учители; по разглеждане на педагогическата и обществената им дейност и др. 10 окт. 1921 г. - 27 март 1936 г. Оригинали, преписи, чернови. Ръкопис, машинопис. 219 л.

Писмо от директора на Шуменската народна мъжка гимназия до директора на Девическа гимназия в Русе относно разпространяване на комунистически идеи от ученици в учебните заведения. 29 март 1933 г. Препис. Машинопис.

Доклад и писмо от директора на Русенските слети гимназии "Княз Борис" и "Баба Тонка" до Министерството на народното просвещение за изписване на комунистически лозунги върху стените на Мъжката гимназия. 23 ноем. 1935 г. - 31 дек. 1935 г. Оригинал. Ръкопис, машинопис. л. 129-133

Преписка с Министерството на народното просвещение по изписване на комунистически лозунги върху сградата на Мъжката гимназия в навечерието на 7 ноември. 29 ян. - 5 февр. 1935 г. Оригинал. Машинопис. 148-151

Писмо на директора на Русенските слети гимназии до министъра на народното просвещение за изписване на комунистически лозунги върху стените на Девическата гимназия и частни домове. 5 февр. 1935 г. Оригинал. Машинопис.

- 39.а.е.42 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на учебните заведения в страната по организацията на учебно-възпитателния процес и подготовката на противовъздушната отбрана на училищата; сведения от полицейско комендантство в Русе за политическите прояви на учителите от Мъжката гимназия; декларации на учители относно политическата им принадлежност. 26 май 1934 г. - 30 дек. 1941 г. Оригинал, препис. Ръкопис, Машинопис. 182 л.

- 40.а.е.38 Доклади, писма, сведения, молби и гр на ди-

ректора на Русенската народна мъжка гимназия и учители до Министерството на народното просвещение за вида и състоянието на училищния инвентар; за уреждане на спорни отношения между преподаватели и ученици, и гр. 3 февр. 1937 г. - 14 юни 1940 г. Оригинал, препис. Ръкопис, машинопис. 109 л.

- 41.а.е.43 Окръжни и писма от Министерството на народното просвещение до директори на учебни заведения в страната за издирване сведения за политическата дейност на учители; доклади и писма на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за левичарски прояви на учители и ученици; за състоянието и организацията на учебния процес в гимназията; писма от директора на Мъжката гимназия относно политическите прояви на гимназистите по родните им селища. 16 дек. 1941 г. - 11 март 1944 г. Оригинал, препис. Ръкопис, машинопис. 303 л.
- 42.а.е.39 Доклади на учителски комисии по разследване простъпки на ученици, уведомителни писма до родители и настойници за наложени наказания и гр. 23 февр. 1942 г. - 24 юни 1943 г. Оригинали, чернови. Ръкопис, машинопис. 153 л.
- 43.а.е.40 Доклади, сведения и гр. на директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение за наложени наказания на ученици, обвинени в непазване на училищния правилник и разпространение на левичарски идеи. 15 ноем. 1943 г. - 17 март 1944 г. Оригинал. Ръкопис, машинопис. 82 л.

VI. ЛИЧЕН СЪСТАВ

- 44.а.е.44 Лични досиета на учители, преподаватели в Русенската мъжка гимназия. 10 ноем. 1932 г. - 19 юни 1944 г. Оригинал. Ръкопис. 177 л.

VII. МАТЕРИАЛИ ОТ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

- 45.а.е.45 Протоколи от заседания на изпитната комисия при Русенската народна мъжка гимназия. 12 май 1889 г. - 14 юни 1889 г. Оригинал. Ръкопис. 17 л.
- 46.а.е.46 Писмени работи от зрелостни изпити на ученици от Русенска народна мъжка гимназия за 1890/1891 г. по български език, математика и дескриптивна геометрия. 1891 г. Оригинал. Ръкопис. 11 л.
- 47.а.е.47 Писма и телеграми от министъра на народното просвещение до директора на Русенската народна мъжка гимназия с разяснения по провеждане на зрелостните изпити; молби от зрелостници до директора на гимназията за допускане до изпитната комисия, материали от зрелостни изпити и др. 10 май 1892 г. - 27 юни 1892 г.

VIII. СНИМКИ

- 48.а.е.48 Групова снимка на випуск от Русенската народна мъжка гимназия през 1900 г.; снимка на гимназиалния випуск през учебната 1933/1934 г. /в средата Никол Просеничков - директор на гимназията, Т. Дашков, М. Стамбо-

лиев и Ст. Рътков - учители;/ групова снимка на учениците от Русенската народна мъжка гимназия през 1900 г., б.г.

49.а.е.50 Табло със снимки на зрелостници от гимназията за учебната 1939/1940 г. 1940г. I

50.а.е.49 Снимки на бивши директори и учредители на фондове. б.г.

51.а.е.51 Снимки на учители от Русенската народна мъжка гимназия. б.г.

IX. РОДИТЕЛСКИ КОМИТЕТ

52.а.е.52 Протоколна книга от заседания на родитело-учителския комитет при Русенската народна мъжка гимназия; отчети за дейността на комитета при гимназията за учебните 1936/1937 г., 1937/1938 г., 1938/1939 г., 1939/1940 г., 1940/1941 г., 1941/1942 г., 1942/1943 година. 13 ноем. 1932 г. - 30 окт. 1943 г. Оригинал. Ръкопис. 100 л.

53.а.е.53 Отчети за дейността на родитело-учителския комитет при Русенската народна мъжка гимназия за учебните 1935/1936 и 1936/1937 години; покани от председателя на родителско-учителския комитет до членовете на комитета за участие в негови заседания; писма, покани и гр. от родитело-учителския комитет до държавни и административни органи в града за събиране средства за подпомагане на бедни ученици и гр. 19 ноем. 1936 г. - 14 май 1943 г. Оригинал. Ръкопис, машинопис. 102 л.

X. УЧЕНИЧЕСКИ ДРУЖЕСТВА

54.а.е.58 Касова книга за приходите и разходите на

- дружество "Младежки червен кръст" при Русенската народна мъжка гимназия. 10 ноем. 1928 г. - 31 дек. 1942 г. Оригинал. Ръкопис. 42 л. Протоколи от финансови проверки на контролни комисиии при гимназията за състоянието на касовата документация. 26 окт. 1939 г. - 21 март 1940 г. Оригинал. Ръкопис. л. 23-26
- 55.а.е.54 Протоколна книга от общи събрания и от заседания на Ученическото противогазово дружество при Русенската народна мъжка гимназия. 11 ноем. 1937 г. - 19 юни 1940 г. Оригинал. Ръкопис. 38 л.
- 56.а.е.55 Протоколи от общи годишни събрания на Ученическото противогазово дружество и от заседания на контролните комисиии; преписки на дружеството с директори на промишлени предприятия и училища в Русе по организационни въпроси. 1 дек. 1937 г. - 22 юни 1941 г. Оригинали.
- 57.а.е.60 Списък на членовете на Първа секция при клон "Дунав" на Юнашкото туристическо дружество при Русенската народна мъжка гимназия; касова книга за Внесените суми при същата секция. ян. 1938 г. - 13 дек. 1942 г. Оригинал. Ръкопис. 14 л.
- 58.а.е.59 Протоколна книга от общи годишни събрания и заседания на ръководството на дружество "Младежки червен кръст" при Русенската народна мъжка гимназия. 22 септ. 1938 г. - 21 февр. 1943 г. Оригинали. Ръкопис. 56 л.
- 59.а.е.56 Книга на членския състав на дружеството за противовъздушна и химическа защита при Русенската народна мъжка гимназия за учебните 1938/1939, 1939/1940, 1940/1941 и 1941/1942 години. септ. 1939 г. - 1942 г. Оригинал. Ръкопис. 10 л.

- 60.а.е.57 Протоколна книга от заседания на настоятелството на Ученическото противогазово дружество при Русенската народна мъжка гимназия за учебните 1940/1941 и 1941/1942 г. 12 ноем. 1940 г. - 16 март 1942 г. Оригинал. Ръкопис. 9 л.

XI. ИНВЕНТАРНИ И АКТОВИ КНИГИ

- 61.а.е.61 Книга за приемане и предаване на архивните материали при Русенската народна мъжка гимназия. 1879 г. - 1899 г. Оригинал. Ръкопис. 5 л.
- 62.а.е.62 Инвентарна книга за материали, макети и гр. на кабинета по рисуване при Русенската народна мъжка гимназия. 1885 г. - 1 юли 1933 г. Оригинал. Ръкопис. 30 л.
Протоколи от проверки за състоянието на инвентара в кабинета по рисуване. 25 юни 1909 г. - 28 юни 1930 г. Оригинали. Ръкопис. л. 18-28
- 63.а.е.64 Инвентарна книга на училищната трапезария при Русенската народна мъжка гимназия. 29 ноем. 1937 г. - 3 авг. 1938 г. Оригинал. Ръкопис. 7 л.
- 64.а.е.63 Инвентарна книга на наличния книжен фонд на учителската библиотека при Русенската народна мъжка гимназия б. г. Оригинал. Ръкопис. 187 л.

ОПИС №2

- 1.а.е.12 Протоколна книга от заседания на учителския съвет при Русенската народна мъжка гимназия. за учебната 1898/1899 г. 199 л.

- 2.а.е.13 Протоколи от заседания на учителския съвет при Русенската народна мъжка гимназия за учебната 1901/1902 г. Оригинал. Ръкопис. 147 л.
- 3.а.е.16 Протоколи на учителския съвет при Русенската народна мъжка гимназия. 25 авг. 1906 г. - 24 юни 1907 г.
Протокол на учителския съвет с решение за основаване на тамбурашки оркестър при гимназията. 7 ноем. 1906 г. Оригинал. Ръкопис. л. 21

II. ОКРЪЖНИ РАЗПОРЕЖДЕНИЯ

- 4.а.е. 1 Окръжни от Министерството на народното просвещение и телеграми от министър Иван Вазов до директорите на училища в страната за учебно-възпитателната дейност, медицинския контрол, абонирането на вестници и списания в училищата; статистически сведения за обема на библиотечния фонд, броя и движение на учениците, размера на годишните бюджети на Русенската народна мъжка гимназия за периода 1879 - 1898 г. 8 ян. 1897 г. - 27 ноем. 1899 г. 165 л.
Окръжно от Министерството на народното просвещение до училищните инспектори и директорите на гимназии за събиране средства за построяване паметник на Хаджи Димитър и Стефан Караджа на връх Бузлуджа, 30 март 1898 г. Копие. Ръкопис. л. 105
- 5.а.е. 3 Окръжни от Министерството на народното просвещение за учебно-възпитателната дейност, абониране на вестници и списания в училищата и др.; статистически сведения за броя

и движението на учениците, размера на годишния бюджет и др. 21 март 1898 г. - 17 септ. 1901 г. 187 л.

Окръжно от МНП до директорите на училища за набиране на участници в предстоящ конгрес по рисуване на Световното изложение в Париж. 10 юни 1899 г. Циклостил. Ръкопис. л. 63

- 6.а.е.22 Окръжни, писма, телеграми от Министерството на Народното просвещение, Министерството на финансите и други ведомства до директорите на учебни заведения в страната за разрешаване на организационни, административни и методически въпроси; за абонамент на периодичен печат; молби от ученици при Русенската народна мъжка гимназия до директора за допускането им до зрелостни изпити и др. 8 ян. 1900 г. - 21 дек. 1900 г. 183 л.

Окръжно от Министерството на народното просвещение до директорите на учебни заведения в страната по набирането на средства за изграждане паметник на Александър II в София. 21 дек. 1900 г. Циклостил. Ръкопис. л. 158

- 7.а.е.19 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища, доклади от учители до директора на Русенската народна мъжка гимназия по учебно-възпитателната дейност. 16 май 1901 г. - 26 юни 1908 г. 86 л.

- 8.а.е. 4 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища за учебно-възпитателната дейност. 28 юни 1901 г. - 5 дек. 1902 г. 33 л.

- 9.а.е. 5 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища за учебно-възпитателната дейност, абониране на вестници и списания, закупуване на книги за

училищната библиотека и гр. 12 ян. - 23 авг. 1902 г. 55 л.

- 10.а.е.30 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на учебни заведения в страната относно избора на учебници за учебната 1907/1908 г.; писма от директора на Русенската народна мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение, управители на книжарници в Германия, Русия и Австро-Унгария, директори на учебни заведения и търговски фирми в страната за закупуване и доставка на литература, помагала и материали за учебния процес. 13 февр. 1905 г. - 26 ноем. 1907 г. 96 л. /има документи на немски език/.
- 11.а.е.20 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища по учебно-възпитателната дейност. 2 септ. - 17 дек. 1905 г. 46 л.
- 12.а.е.27 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на учебни заведения в страната за организиране на хигиената в училищата; преписки на директора на Русенската народна мъжка гимназия с директори на училища относно организирането на здравната просвета сред учители и ученици. 30 септ. 1905 г. - 3 дек. 1905 г. 15 л.
- 13.а.е.21 Окръжни, телеграми, писма от Министерството на народното просвещение и от учители до директора на Русенската народна мъжка гимназия за учебно-възпитателната дейност, за организиране на концерти, Вечеринки, чествуване на национални празници и гр. 29 дек. 1905 г. - 31 дек. 1906 г. 342 л.
Телеграма от министъра на народното просвещение Бобчев до директора на Русенската

народна мъжка гимназия за смъртта на Марин Дринов. 1 март 1906 г. Оригинал. Ръкопис. л. 46

- 14.а.е. 6 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища за учебно-възпитателната дейност, честуване на национални празници, абониране на вестници и списания и гр. 4 ян. - 31 дек. 1906 г. 120 л. Окръжно от Министерството на народното просвещение до подведомствените му учреждения за събиране помощи за построяване паметник на Г. Раковски в Котел. 10 май 1906 г. Циклостил. Ръкопис. л. 55
- 15.а.е. 7 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища в страната за учебно-възпитателната дейност, абониране на вестници и списания, закупуване книги за училищните библиотеки и гр. 8 ян. - 28 дек. 1907 г. 120 л.
- 16.а.е. 29 Окръжни, телеграми, и гр. от Министерството на народното просвещение до директори на учебни заведения в страната относно избора на учебници за учебната 1908/1909 г.; доклади на учители до директора на Русенската народна мъжка гимназия за състоянието на учебните пособия в училищните кабинети; преписки на директора на Мъжката гимназия с магазини в Австро-Унгария и Германия за закупуване и доставка на музикални инструменти и гимнастически уреди. 22 февр. 1908 г. - 13 дек. 1908 г. 77 л. /има документи на немски и чешки език/.
- 17.а.е. 8 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища в страната за учебно-възпитателната дейност, абонирането на вестници и списания,

чествуване на национални празници и гр. 12 дек. 1911 г. - 18 дек. 1912 г. 116 л.

Окръжни от Министерството на народното просвещение до подведомствените му учреждения с данни за издаването на сп. "Архив на МНП" от 1909 г. 12 дек. 1911 г. Циклостил. Машинопис. л. 16

- 18.а.е. 9 Окръжни от Министерството на народното просвещение до директорите на училища в страната за учебно-възпитателната работа, за одобрени книги за училищната библиотека, организиране на курсове и конгреси с участието на учители и гр.; списъци на ученици от гимназията, дали парични помощи за пострадали от земетресение. 25 февр. 1927 г. - 29 авг. 1928 г. 248 л.

Окръжно от Министерството на народното просвещение до директорите на училища за повсеместно чествуване 100 години от рождението на Х. Ибсен. 9 март 1928 г. Циклостил. Машинопис. л. 242

- 19.а.е.24 Окръжни, писма и гр. на Министерството на народното просвещение до директори на училища в страната за организирана борба срещу разпространяващите се комунистически идеи; по административни въпроси, организацията на учебно-възпитателния процес и гр. 13 юли 1928 г. - 2 март 1939 г. 92 л.

III. ПЛАНОВЕ, ДОКЛАДИ, СВЕДЕНИЯ, ОТЧЕТИ

- 20.а.е.37 Доклади, писма, заповеди и гр. на директора на Русенската мъжка гимназия до Министерството на народното просвещение и учители

по хода на учебно-възпитателния процес за учебната 1898/1899 г.; телеграми от МНП до директора на гимназията по организацията на учебния процес. 18 ян. - 31 дек. 1899 г. 98 л.

21.а.е.38 Доклади, писма, списъци и гр. на учители при Русенската народна мъжка гимназия до директора относно закупуване на литература и помагала, необходими за учебно-възпитателния процес. 30 юни 1903 г. - 11 февр. 1908 г. 35 л.

22.а.е.28 Преписки на директора на Русенската народна мъжка гимназия с Министерството на народното просвещение за избора на учебници, пособия и помощна литература за учебните 1904/1905 и 1905/1906 г.; преписки на директора на гимназията с МНП и преподаватели на чужди фирми за закупуване на художествена литература, за доставяне на музикални инструменти, гимнастически уреди и гр.; списъци на необходимите учебници и учебни помагала за Русенската мъжка гимназия за учебните 1905/1906 г. 15 ян. 1904 г. - 11 дек. 1906 г. 97 л.

23.а.е.26 Преписки на директора на Русенската народна мъжка гимназия с МНП, главния лекар на Русенската болница и гр. за организацията на хигиената в гимназията, лекуване на заразно болни ученици, участие на младежи в залесителни акции и гр. 10 ноем. 1904 г. - 30 юли 1905 г. 41 л.

24.а.е.39 Преписка на директора на Русенските слети гимназии с МНП, строителни инженери и гр. организации по построяката на ученическо гимназиално летовище край Варна. 14 авг. 1935 г. - 15 юни 1938 г. 110 л.

IV. РЕВИЗИОННИ КНИГИ

- 25.а.е.32 Ревизионна книга от проверки на директора на Русенската народна мъжка гимназия за методическата и учебно-възпитателната работа на учителите в клас през учебните 1919/1920 и 1920/1921 г. 8 окт. 1919 - 19 май 1921 г. 61 л.
- 26.а.е.33 Ревизионна книга от проверки на директора на гимназията по методическата и учебно-възпитателната работа на учителите за учебните 1921/1922 и 1922/1923 г. 2 ноем. 1921 г. - 25 апр. 1923 г. 21 л.

V. МАТЕРИАЛИ ПО ПРОСТЪПКИТЕ НА УЧЕНИЦИ И УЧИТЕЛИ

- 27.а.е.11 Доклади, протоколи, показания за провинения на ученици от Русенската мъжка гимназия и от други училища; писма от директора на Русенската народна мъжка гимназия Т. Дашков до родители за изключване на ученици от гимназията за левичарски убеждения. 1936 г. - юли 1943 г. 121 л.
- 28.а.е.10 Книга за отбелязване на учениците от гимназията. окт. 1937 г. - март 1944 г. 99 л.

VI. ЛИЧЕН СЪСТАВ

- 29.а.е.34 Книга за заповеди на директора на Русенската народна мъжка гимназия до преподаватели и ученици за хода на учебно-възпитателния процес през учебните 1937/1938 г. и 1938/1939 г. 22 ян. 1938 г. - 19 май 1939 г. 100л.

- 31.а.е.35 Книга за заповеди на директора на Русенската народна мъжка гимназия до преподаватели и ученици за хода на учебно-възпитателния процес през учебните 1938/1939, 1939/1940 и 1940/1941 г. 19 май 1939 г. - 1 юли 1941 г. 98 л.
- 31.а.е.36 Книга за заповеди на директора на Русенската народна мъжка гимназия до преподаватели и ученици върху хода на учебно-възпитателния процес за учебните 1939/1940 и 1940/1941 г. 2 окт. 1939 г. - 14 септ. 1941 г. 69 л.

Х. УЧЕНИЧЕСКИ ДРУЖЕСТВА

- 32.а.е.18 Приходо-разходна книга на Дружеството за подпомагане на бедни ученици при Русенската държавна мъжка гимназия. 10 юни 1895 г. - 26 юли 1897 г. 10 л.
- 33.а.е.25 Протоколи, материали и гр за дейността на дружество "Юнак" при Русенската народна мъжка гимназия за учебните 1940/1941 и 1941/1942 г. 1940 - 1942 г. 71 л.
- 34.а.е.17 Протоколна книга от годишни събрания и заседания на Ученическото християнско дружество при Русенската народна мъжка гимназия. 22 окт. 1941 г. - 23 апр. 1942 г. 8 л.

ХІ. ИНВЕНТАРНИ И АКТОВИ КНИГИ

- 35.а.е.23 Приходо-актова книга за подарените фондове с данни за размера им и движението на наличните суми. 25 юни 1914 г. - 2 юли 1932 г. 100 л
- 36.а.е.31 Инвентарна книга на библиотеката при Русенската народна мъжка гимназия. 1930 г. 92л.

Регионална библиотека
"Любен Каравелов" - Русе

РАЙОНЕН ДЪРЖАВЕН АРХИВ - РУСЕ
ДЪРЖАВНА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ "КНЯЗ БОРИС" -
РУСЕ

ОТГ. РЕДАКТОР:	Димитър ПЕТКОВ
СЪСТАВИТЕЛИ:	Стефка МАРИНОВА Виолета НАЛЕТОВА
РЕЦЕНЗЕНТ:	Веселин МЕТОДИЕВ
РЕДАКТОР:	Димо КОЛАБАШЕВ
КОРЕКТОР:	Тодор БИЛЧЕВ
ТЕХН. РЕДАКТОР:	Стефка ТОШЕВА
ХУДОЖНИК:	Стоян АНГЕЛОВ

ПРОВЕРЕН - 2016

Формат 1/16 60/90

Тираж 500

ДФ "ДУНАВ - ПРЕС" РУСЕ
Рекламно-издателско звено

ПРОВЕРЕН 2016

ПРОВЕРЕН 2006г.

ПРОВЕРЕН - 2017

5

